

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2011/2695
Karar No:2015/3585

REKABET KURUMU
Tarih : 08.02.2016
Sayı : 857

Davacı : Zabunoğlu Otomotiv Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

Vekilleri : Av. İ. Yılmaz ASLAN, Av. Selim UYKAN
Gazi Umur Paşa Sok. Bimar Plaza, No:38/8
Balmumcu - Beşiktaş / İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No:9 Bilkent / ANKARA

Vekili : Av. Ayperi SAMANTIR - Aynı adreste.

Davanın Özeti : Rekabet Kurulu'nun 06.08.2010 tarih ve 10-53/1057-391 sayılı (Kurul) kararının davacı şirkete ilişkin kısmının; kapsamı belirlenmemiş yetki belgesine dayanılarak Rekabet Kurumu (Kurum) uzmanlarınca yerinde inceleme yapıldığı, Kurum uzman yardımcılarının yerinde incelemelere katıldığı, yerinde incelemelerde ikrara yönelik sorular yöneltildiği, usule aykırı olarak yapılan yerinde incelemelerde elde edilen delillerin karara esas alınamayacağı, savunmalarını sunabilmeleri için gerekli olan belgelerin taraflarına gönderilmeyerek savunma haklarının kısıtlandığı, ek görüşün 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da öngörülen süre içerisinde tebliğ edilmediği, soruşturma konusunun "anlaşma" değil "teşebbüs birliği kararı" olduğu, kararda ilgili ürün pazarının hatalı tanımlandığı, soruşturma raporunda fiyat birlikteliğinin ortaya konulmadığı, indirim nedenlerinin dikkate alınmadığı, suç ve cezaların kanuniliği ilkesine aykırı hareket edilerek kararın verildiği, takdir edilen para cezasının gerekçesinin ortaya konulmadığı, ölçülülük ilkesine aykırı olarak para cezası oranının belirlendiği, kanunların geriye yürümezliği ilkesine aykırı davranıldığı, kendilerinin fiyat birlikteliği anlaşmasına herhangi bir şekilde taraf olmadığı, 5. Bölge yedek sorumlusu olarak şirketi temsile yetkili olan Murat Zabun'un adı geçmekteyse de bunun davacının iradesi dışında yazıldığı, e-postaların yalnızca alıcısı konumunda oldukları, bu durumun ihlale iştirak ettikleri anlamına gelmeyeceği, 15.02.2009 tarih ve 27142 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in; 5. maddesinin 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesine aykırı olarak idari para cezasının belirlenmesi noktasında alt limit ve üst limit belirlediği, "diğer ihlaller" kavramı ile Kanun'da öngörülme yeni bir ihlâl türünün getirildiği, geçici 1. maddesinin ise Kanunların geri yürümezliği ilkesine aykırı olduğu ve aleyhlerine durum oluşturduğu gerekçeleriyle iptali, ayrıca 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesinin Rekabet Kurumu'na Anayasa'ya aykırı olarak ceza düzenleme yetkisi verdiği gerekçesiyle iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Kurul Kararı yönünden; yerinde incelemelerde Rekabet Kurumu uzmanlarının yanlarında buldukları yetki belgesinin yapılan incelemenin konusunu, amacını ve yanlış bilgi verilmesi halinde idari para cezası uygulanacağını içerdiği ve usulüne

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2011/2695
Karar No:2015/3585

uygun düzenlendiği, yerinde inceleme konusunda Kanunda yer alan "uzman" kavramının "meslek personeli" olarak anlaşılması gerektiği ve uzman yardımcılarının da yerinde incelemelere katılabileceği, kaldı ki Danıştay Onuncu Dairesi'nin 18.11.2003 tarih ve E.2001/1441, K.2003/4468 sayılı kararının da bu yönde olduğu, yerinde incelemelerde ikrara yönelik soru yöneltildiği, nitekim tarafların yerinde incelemelerde sorulan sorulara verdiği cevapların delil olarak kullanılmadığı, soruşturma bildirim yazısı ile taraflara mümkün olduğunca yeterli bilgi ve belgelerin gönderildiği, ek görüşün tebliğine ilişkin öngörülen sürenin düzenleyici süre olduğu, ek görüşün tebliğinden itibaren tarafların savunma süresinin işlemeye başlayacağı göz önüne alındığında bir hak kaybının oluşmadığı, Peugeot Bayii Konseyi'nde ortak fiyat belirlenmesi ve indirim yapılmaması yönünde bir irade uyuşması olduğunun yazışmalar ve toplantı tutanaklarından anlaşıldığı, Konsey tarafından fiyat birlikteliğine yönelik alınan kararların tüm bayilerin katılımı ile alındığı, bu durumda teşebbüs birliği kararından söz etmenin mümkün olmadığı, teşebbüslerin rekabete aykırı amaçla hareket ettiklerinin sabit olduğu bir olayda pazar payı yahut yoğunlaşma gibi değerlendirmelerin ihlâl tespiti sonucunu değiştirmeyeceğinden ilgili ürün pazarının Peugeot marka araçlarla sınırlandırılmasında sakınca bulunmadığı, fiyat tespitine yönelik anlaşmanın ihlâl niteliğini haiz olması için rekabeti sınırlayıcı amacın yeterli görüldüğü, belirtilen nitelikte bir amacın tespit edilmesi hâlinde ise ayrıca rekabeti engelleyici, bozucu ya da kısıtlayıcı etkinin gerçekleşmiş olmasının aranmayacağı, Kurul kararında hafifletici nedenlerin dikkate alındığı, ağır bir ihlâl türü olan fiyat tespitine ilişkin anlaşmada % 1 oranında cezanın takdir edilmesinin dahi kararın ölçülü olduğunu gösterdiği, davacının 14.04.2007 ve 29.01.2008 tarihli toplantılara katıldığı tespit edildiği, Bayii Konseyi tarafından alınan kararlara uymayanlar hakkında uygulanacak yaptırımların hangi tarihten itibaren uygulanacağına ilişkin yapılan ankete katıldığı ve yaptırımların Kasım ayından itibaren uygulanması gerektiği yönünde görüş bildirdiği, 14.04.2007 tarihli toplantı da şirket temsilcisi Murat ZABUN'un " *kârlılığını arttırmak için herşeye imza atarım 100 müşteriden 80'i memnun fiyatın belirli fiyatta olması müşterinin markaya güveninin sağlıyor*" ifadelerini kullandığının tespit edildiği, davacı şirketin e-postalarının alıcısı konumunda olmasının ihlale katıldığını destekler nitelikte olduğu, Yönetmelik'in iptal talebinin ise hukuki dayanaktan yoksun bir iddia olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet ASYA'nın Düşüncesi : Davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Berrin KARINCA'nın Düşüncesi : 15.02.2009 gün ve 27142 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin ve 06.08.2010 gün ve 10-53/1057-391 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali ile 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurulması istenilmektedir. Anayasa'ya aykırılık iddiası ciddi bulunmadığından işin esasına geçilmiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2011/2695
Karar No:2015/3585

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır." hükmüne yer verilmiş, 16. maddesinin üçüncü fıkrasında; Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verileceği, aynı maddenin beşinci fıkrasında; Kurulun, üçüncü fıkraya göre para cezasına karar verirken, 5326 sayılı Kanun'un 17. maddesinin 2. fıkrası bağlamında, ihlâlin tekerrürü, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlâlin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları dikkate alacağı kurala bağlanmış, son fıkrasında ise; para cezalarının tespitinde dikkate alınan hususların, Kurul tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle belirleneceği belirtilmiştir. Kanun'un 27. maddesinde de, Kurula, Kanun'un uygulanması ile ilgili olarak Tebliğler çıkarmak ve gerekli düzenlemeleri yapmak görev ve yetkisi verilmiştir.

Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ve teşebbüs birlikleri ile bunların yönetici ve çalışanlarına, Kanun'un 16. maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları uyarınca verilecek para cezalarının tespitine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla da Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik yayınlanmıştır.

Dava konusu Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı (ç) bendinde, kartelin; fiyat tespiti, müşterilerin, sağlayıcıların, bölgelerin ya da ticaret kanallarının paylaşılması, arz miktarının kısıtlanması veya kotalar konması, ihalelerde danışıklı hareket konularında, rakipler arasında gerçekleşen, rekabeti sınırlayıcı anlaşma ve/veya uyumlu eylemleri ifade ettiği belirtilmiştir. Yönetmeliğin "Temel para cezaları" başlıklı 5. maddesinin 1. fıkrasında, "Temel para cezası hesaplanırken, Kanun'un 4'üncü ve 6'ncı maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin, nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin; a) Karteller için, yüzde ikisi ile yüzde dördü, b) Diğer ihlaller için, binde beşi ile yüzde üçü arasında bir oran esas alınır. " kuralı yer almıştır.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında yer alan rekabete aykırı davranışlar madde metninde sınırlı olarak tanımlanmıştır. Yönetmelik hükmündeki kartel tanımının da Kanun metni çerçevesinde yapıldığı, kartel tanımıyla yasaklanan davranışların aynı zamanda Kanun'un 4. maddesinde yer alan rekabet ihlali olarak belirtilen davranışlardan

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2011/2695
Karar No:2015/3585

olduğu, Yönetmelikte ayırık bir düzenlemeye gidilmediği ve 4054 sayılı Kanun'a aykırı bir yönü olmadığı görülmüştür. Kabahatler Kanunu'nun 4. maddesi uyarınca türü ve miktarı kanunla belirlenen bir yaptırımın içeriği de alt düzenleyici işlemlerle belirlenebileceğinden, idarî yaptırımlardaki kanunilik ilkesine aykırılık taşımamaktadır. Yönetmeliğin 5. maddesindeki düzenlemenin 4054 ve 5326 sayılı Kanunlarda yer alan idarî para cezasının belirlenmesinde ihlâlin ağırlığı kriterinin göz önüne alınması gerektiği yönündeki hükümleri çerçevesinde üst hukuk normlarına uygun olduğu anlaşılmaktadır. Kanun'da belirlenmiş bulunan yüzde onluk sınır çerçevesinde yalnızca temel cezaya yönelik olarak kartel ve diğer ihlâller arasında yapılan ayırım, nihai cezanın belirlenmesi niteliğinde olmadığı ve idarî para cezasının üzerinden belirleneceği orana bir alt sınır getirildiği şeklinde değerlendirilemeyeceği açıktır.

Bu nedenle Yönetmeliğin 3. maddesinin (ç) bendinde yer alan "Kartel" tanımı ile "Temel Para Cezası" başlıklı 5. maddesinde yer alan düzenlemeler, 4054 sayılı Kanun'daki ihlâller karşılığında uygulanacak idarî para cezasının belirlenmesine yönelik olduğundan ve ihlâlin ağırlığı kriteri dikkate alınarak düzenleme yapıldığından, dayanağı Kanun hükümlerine aykırılık bulunmamaktadır.

Öte yandan, Yönetmeliğin "Devam eden soruşturmalar" başlıklı Geçici 1. maddesinde, bu Yönetmelik hükümlerinin, yürürlüğe girmesinden önce başlatılan, ancak soruşturma raporu tebliğ edilmemiş olan soruşturmalar hakkında da uygulanacağı hükmüne yer verilmiştir. Bu hükmün, 4054 sayılı Kanun uyarınca verilecek idari para cezasının tespitine yönelik usule ilişkin kriterleri içerdiği ve henüz haklarında nihai para cezası kararı verilmemiş ilgililere uygulanacağı görülmüştür. Olayda da, anılan Yönetmelik hükümlerinin yürürlüğe girmesinden önce rekabet ihlaline konu soruşturmaya 08.01.2009 tarihinde başlandığı ve yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 15.02.2009 tarihinde de soruşturma raporunun tebliğ edilmediği görülmekte olup, idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu kararının tesis edildiği tarihte yürürlükte olan Yönetmelik hükümleri uyarınca işlem tesis edilebileceği, iptali istenen Geçici 1. maddenin geriye yürümezlik ve kazanılmış hak ilkesini ihlal etmediği, hukuka aykırılık taşımadığı sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlıkta, Peugeot Türkiye Bayi Konseyi üyesi olan ve davacı şirketin de aralarında olduğu 56 adet Peugeot yetkili satıcısı ve servisinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla açılan soruşturma sonucunda 08.01.2010 gün ve SR/10-1 sayılı soruşturma raporunun düzenlendiği, genel olarak otomotiv sektöründe 34 adet distribütörün 51 marka ile faaliyette bulunduğu, Peugeot markasının pazar payının % 4,5 oranında olduğu, 2005 yılında Peugeot İstanbul bayileri arasında gerçekleşen bu oluşumun 2006 yılında başka bayilerin de katılımıyla Peugeot Türkiye Bayi Konseyi adı altında birleştiği, Konseyin 2008 yılı Eylül ayına kadar faaliyet gösterdiği, Konseyin amacının bir yandan bayileri aynı çatı altında toplamak, fiyatlar, prim sistemi iskonto oranları, kâr marjı, kampanya gibi konularda tüm bayileri temsilen Peugeot ile görüşmelerde bulunmak, böylece sağlayıcı karşısında daha güçlü olmak, diğer yandan da fiyat birlikteliğine yönelik çalışmalarda bulunarak bayiler arası rekabeti kısıtlamak ve refah kaybının bayilerde kalmasını sağlamak

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2011/2695
Karar No:2015/3585

olduğu, Konseyin özellikle araç satışı bakımından fiyat indirimi gibi konuların belirlenmesi ve satış sonrası hizmetler bakımından işçilik ücretlerinin ve özellikle sigorta şirketlerine karşı yedek parça fiyatlarının ve tedarik koşullarının tespit edilmesi konusunda işlevi olduğu tespit edilmiş ve davalı idarece yürütülen soruşturmada Konsey toplantılarında alınan kararların, bayi konseyi toplantı belgelerinin, anlaşmaların, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerden istenen Peugeot marka araçlara ilişkin 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait faturaların ve e-postaların incelendiği anlaşılmıştır.

Dosyada mevcut belge ve bilgilerden, davacı şirketin Peugeot Türkiye Bayi Konseyi bünyesinde yürütülen çalışmalara katıldığı, adı geçen Konsey bir teşebbüs birliği olmakla beraber ihlale konu olan eylem ve uygulamaların teşebbüsler arası anlaşmadan kaynaklandığı, fiyat birlikteliği yapılmak suretiyle bayiler arası rekabetin kısıtlandığı anlaşıldığından, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin 5. maddesinde de, temel para cezaları hesaplanırken Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık safi gelirin diğer haller için binde beşi ile yüzde üçü arasında bir oranın esas alınacağı kuralının yer aldığı ve davacı şirket hakkında da 2009 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirlerinin % 1'i oranında idari para cezası verildiği, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un idari para cezalarının düzenlendiği 16. maddesi uyarınca yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilebileceği dikkate alındığında, davalı idarece takdir edilen para cezasının mevzuata uygun olduğu görülmüştür.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin ve 06.08.2010 gün ve 10-53/1057-391 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılan davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için taraflara önceden bildirilmiş bulunan 22.10.2015 tarihinde, davacı vekillerinden Av. Selim Uykan'ın ve davalı idare vekili Av. Ayperi Samantır'ın geldikleri, Danıştay Savcısı'nın hazır olduğu görülmekle, açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilerek dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra son kez söz verilip, duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Davacının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ilişkin iddiası ciddi görülmemiştir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2011/2695
Karar No:2015/3585

Dava, Rekabet Kurulu'nun 06.08.2010 tarih ve 10-53/1057-391 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısmının ve 15.02.2009 tarih ve 27142 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in iptali istemiyle açılmıştır.

Dava dilekçesinde; davacı tarafından, 15.02.2009 tarih ve 27142 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in tümünün iptali istenilmiş ise de, dava dilekçesi içeriği ve öne sürülen hukuka aykırılık sebepleri dikkate alınarak, davacının istemi Yönetmeliğin 5. maddesinin 1. fıkrası ve Geçici 1. maddesi ile sınırlı olarak incelenmiştir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrasında; Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verileceği; aynı maddenin beşinci fıkrasında, Kurul'un, üçüncü fıkraya göre para cezasına karar verirken, 5326 sayılı Kanun'un 17. maddesinin 2. fıkrası bağlamında, ihlâlin tekerrürü, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlâlin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları dikkate alacağı kurala bağlanmış; son fıkrasında ise, para cezalarının tespitinde dikkate alınan hususların, Kurul tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle belirleneceği belirtilmiştir. Kanun'un 27. maddesinde de, Kurul'a, Kanun'un uygulanması ile ilgili olarak tebliğler çıkarmak ve gerekli düzenlemeleri yapmak görev ve yetkisi verilmiştir.

Anılan hükümler doğrultusunda, Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ve teşebbüs birlikleri ile bunların yönetici ve çalışanlarına, Kanun'un 16. maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları uyarınca verilecek para cezalarının tespitine ilişkin usul ve esasları düzenlemek üzere, ceza yönetmeliği niteliğindeki "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" çıkarılmıştır.

Dava konusu Yönetmeliğin "Temel para cezaları" başlıklı 5. maddesinin 1. fıkrasında, "Temel para cezası hesaplanırken, Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin, nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin; a) Karteller için, yüzde ikisi ile yüzde dördü, b) Diğer ihlâller için, binde beşi ile yüzde üçü arasında bir oran esas alınır." kuralı yer almıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2011/2695
Karar No:2015/3585

Yönetmeliğin Geçici 1. maddesinde ise: "Bu Yönetmelik hükümleri, yürürlüğe girmesinden önce başlatılan, ancak soruşturma raporu tebliğ edilmemiş olan soruşturmalar hakkında da uygulanır." kuralına yer verilmiştir.

Dava konusu Yönetmeliğin 5. maddesinin 1. fıkrasının incelenmesine gelince;

Anayasa'nın 124. maddesinde; "Başbakanlık, bakanlık ve kamu tüzel kişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartı ile, yönetmelikler çıkarabilirler." hükmü yer almıştır.

Bir hiyerarşik normlar sistemi olan hukuk düzeninde alt düzeydeki normların, geçerliliklerini üst düzeydeki normlardan aldıkları kuşkusuzdur. Normlar hiyerarşisinin en üstünde evrensel hukuk ilkeleri ve anayasa bulunmakta ve daha sonra gelen kanunlar yürürlüğünü Anayasa'dan, tüzükler yürürlüğünü kanunlardan, yönetmelikler ise yürürlüğünü kanun ve tüzüklerden almaktadır. Dolayısıyla; bir normun, kendisinden daha üst konumda bulunan ve dayanağını oluşturan bir norma aykırı veya bunu değiştirici nitelikte bir hüküm getirmesi mümkün bulunmamaktadır. Nitekim, belirtilen hiyerarşinin, yönetmelikler bakımından ifadesi niteliğini taşıyan Anayasa'nın 124. maddesinde; Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabilecekleri kuralına yer verilmiştir.

Kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve mali özerkliğe sahip bir kamu kurumu olan Rekabet Kurumu'nun, 4054 sayılı Kanun'un kendisine tanıdığı görev ve yetkilerle sınırlı olarak yönetmelik çıkarma yetkisi bulunduğu kuşkusuzdur.

Bunun yanında, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesinde, bu Kanun'un; idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması hâlinde; diğer genel hükümlerinin, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanacağı kurala bağlanmış olup, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca verilecek idarî para cezalarının Kabahatler Kanunu'nun genel hükümlerine tabi olduğu, bu gerekçe ile de Rekabet Kurumu tarafından idarî para cezaları alanında yapılacak düzenlemelerde, belirtilen Kanun'un genel hükümlerinde yer alan düzenlemelerin dikkate alınması gerektiği açıktır.

Belirtilen çerçevede, Rekabet Kurumu'nun ikincil düzenleme yetkisi, yukarıda belirtildiği üzere, 4054 sayılı Kanun'un belirlediği çerçeve ve 5326 sayılı Kanun'un genel hükümler bölümünde yer alan kural ve ilkelerle sınırlandırılmış bulunmaktadır.

Kabahatler Kanunu'nun "Kanunilik İlkesi" başlıklı 4. maddesinde, hangi fiillerin kabahat oluşturduğu kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriğinin, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle doldurulabileceği, kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarının ancak kanunla belirlenebileceği kurala bağlanmıştır.

Görüldüğü üzere, idarî yaptırımlar konusunda genel kanun niteliğini haiz Kabahatler Kanunu, idarî yaptırımlar konusunda, yaptırımın türü, süresi ve miktarı bakımından mutlak olarak kanunilik ilkesini benimsemiş bulunmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2011/2695
Karar No:2015/3585

4054 sayılı Kanun'un yukarıda anılan 16. maddesi bu açıdan irdelendiğinde, söz konusu maddede, yaptırımın türü, idarî para cezası; miktarı ise, teşebbüs veya teşebbüs birliğinin nihai karar tarihinden bir önceki yıl cirosunun yüzde onuna kadar olarak belirlenmiş bulunmakta olup, Kurul'un nispî olarak belirlenen idarî para cezasına ilişkin oran noktasında takdir yetkisi bulunmaktadır. Dava konusu Yönetmelik hükümlerinde ise, idarî para cezası dışında bir idarî yaptırım öngörülmediği ve yüzde on sınırının üzerine çıkacak bir oran belirlenmediği açık olduğundan, bu yönüyle Yönetmelik hükümlerinde idarî yaptırımların kanuniliği ilkesine aykırı bir yön bulunmamaktadır.

Ayrıca, Kanun'un 16. maddesinin, yönetmelikle düzenleme yapılmasına ilişkin son fıkrası ile aynı maddenin beşinci fıkrasında yer alan "*Kurul, üçüncü fıkraya göre idarî para cezasına karar verirken, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17'nci maddesinin ikinci fıkrası bağlamında, ihlâlin tekerrürü, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlâlin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları dikkate alır.*" kuralı uyarınca Yönetmelikle belirlenecek hususların değerlendirilmesi yapılmalıdır.

Kurul, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin gerek değişiklikten önceki gerekse bugünkü hâlinde, teşebbüs veya teşebbüs birliğinin cirosunun % 10'una kadar ceza uygulamak yetkisini haizdir ve hiçbir şekilde bu sınırın aşılamayacağı açıktır. Anılan maddede, "*...ihlâlin tekerrürü, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlâlin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları...*" denilmek suretiyle idarî para cezasının belirlenmesinde dikkate alınacak hususların örnek kabilinden sayılmış olduğu görülmektedir. Belirtilen maddede oran belirlenirken dikkate alınacak hususlara yer verilmiş, söz konusu hususların orana etkisi noktasında bir belirlemeye gidilmemiş, bu konu 16. maddenin son fıkrası uyarınca Kurum tarafından konu hakkında çıkarılacak Yönetmeliğe bırakılmıştır.

Bu anlamda, Yönetmelik ile yapılan düzenlemenin, Kurul'un bireysel olaylar bakımından sahip olduğu takdir yetkisini, bir düzenleyici işlemle gelecekteki bütün benzer olaylar için genel geçer kurallar sevk etmek suretiyle ortaya koyması olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Nispî olarak belirlenen idari para cezalarında, idari para cezası uygulayacak makama geniş bir takdir yetkisi verilmesi, idari yaptırımların muhatapları açısından eşitlik ve hukuki güvenlik ilkeleri bakımından sakıncalar oluşturmakta ve nispî idari para cezaları açısından miktar veya oran aralığının dar tutulması veyahut belirtilen aralıkta takdir yetkisinin kullanımında idarenin eşitlik ilkesi çerçevesinde objektif kriterleri belirlemesi ve bu şekilde idari para cezalarının muhatapları açısından hukuki güvenlik ilkesinin sağlanması gerekmektedir. İdari para cezası miktarının tespitinde objektif kriterlerin belirlenmesi, idarenin takdir yetkisinin yargısal denetimine olanak sağlaması ve bu bağlamda hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesi yönünden önem arz etmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2011/2695
Karar No:2015/3585

Belirtilen saptamalar çerçevesinde, söz konusu Yönetmeliğin, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen hususlara ilişkin olarak ve anılan maddenin verdiği yetki uyarınca, Kabahatler Kanunu'nun 4. maddesinde ifadesini bulan kanunilik ilkesi sınırları çerçevesinde ve bu Kanun'un 17. maddesinin 2. fıkrası ile 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinde idarî para cezası miktarının belirlenmesinde kullanılacağı öngörülen kriterler göz önüne alınarak, Kanun'da öngörülen azami yüzde onluk oranı aşmamak üzere belirlenmesine yönelik olarak ve Kanun'un verdiği takdir yetkisinin objektifleştirilmesi amacıyla yapılan dava konusu kurallarında, üst hukuk normlarına ve dayanağı Kanun hükümlerine aykırılık görülmemiştir.

Yönetmeliğin Geçici 1. maddesinin incelenmesine gelince;

Yönetmeliğin dava konusu "Devam eden soruşturmalar" başlıklı Geçici 1. maddesinde yer alan; bu Yönetmelik hükümlerinin, yürürlüğe girmesinden önce başlatılan ancak soruşturma raporu tebliğ edilmemiş olan soruşturmalar hakkında da uygulanacağına ilişkin kuralın, düzenleyici işlemlerin geriye yürümezlik ilkesi ve kabahatlerde zaman bakımından uygulama kuralları çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bilindiği gibi geriye yürümezlik ilkesi, hukuk kurallarının zaman bakımından uygulanmasıyla ilgili temel bir ilkedir ve gerek yargısal kararlar gerekse öğretide kabul edilmiş idare hukuku kuralıdır. Kural olarak düzenleyici işlemler, yürürlüğe girdiği andan başlayarak hukukî etkilerini doğurur ve yürürlük tarihinden sonraki olaylara uygulanır. Diğer yandan, kabahatlerde, zaman bakımından uygulamanın düzenlendiği 5326 sayılı Kanun'un 5. maddesinde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun zaman bakımından uygulamaya ilişkin hükümlerinin kabahatler bakımından da uygulanacağı, ancak, kabahatler karşılığında öngörülen idarî yaptırımlara ilişkin kararların yerine getirilmesi bakımından derhal uygulama kuralının geçerli olduğu kuralı yer almıştır.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 7. maddesinde; "İşlendiği zaman yürürlükte bulunan kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. İşlendikten sonra yürürlüğe giren kanuna göre suç sayılmayan bir fiilden dolayı da kimse cezalandırılmaz ve hakkında güvenlik tedbiri uygulanamaz. Böyle bir ceza veya güvenlik tedbiri hükmolünmüştü infazı ve kanuni neticeleri kendiliğinden kalkar. Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olunur. Hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverilme ve tekerrürle ilgili olanlar hariç; infaz rejimine ilişkin hükümler, derhal uygulanır." kuralı yer almıştır.

Zaman bakımından uygulamaya ilişkin hükümlerden, suçun işlendiği tarihte yürürlükte bulunmayan bir Kanun'un faile uygulanmayacağı ve sonradan yürürlüğe giren Kanun'un failin lehine ise uygulanacağına ilişkin hükümler, maddi ceza hukukuna ilişkin kurallardır. Bir hususun maddi ceza hukukuna ilişkin olup olmadığını tespit açısından, söz konusu hükmün sonuç cezaya nihaî olarak tesir eden, onun miktar ve/veya süresini değiştirebilecek nitelikte hükümler ihtiva etmesi gerekmektedir. Usul kuralı niteliğinde olan, muhakeme veya infaz hukukunu ilgilendiren hususlarda kural olarak derhal uygulama kuralı geçerlidir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2011/2695
Karar No:2015/3585

Bu belirlemeler çerçevesinde, dava konusu Yönetmelik yeni bir kabahat ya da yaptırım öngörmediğinden veya Kanun'da yer alan yüzde on sınırı dışında sonuç yaptırımını değiştirecek nitelikte hükümler ihtiva etmediği açık olduğundan, salt Kanun'da yer alan idarî para cezasının belirlenmesi noktasında getirilen usulî nitelikte kriterleri içeren ve idarenin her bir somut olayda sahip olduğu takdir yetkisinin geleceğe dönük olarak benzer nitelikteki tüm olaylar bakımından somutlaştırılmasını öngören hükümler ihdas edildiği anlaşıldığından, Yönetmeliğin eylem tarihinde yürürlükte olmamasına rağmen henüz haklarında nihai karar verilmemiş ilgililere uygulanmasının aleyhte bir durum oluşturması söz konusu olmadığından, Yönetmelik hükümlerinin, yürürlüğe girmesinden önce başlatılan, ancak soruşturma raporu tebliğ edilmemiş olan soruşturmalar hakkında da uygulanmasına ilişkin Yönetmeliğin Geçici 1. maddesinde de hukuka aykırılık saptanmamıştır.

Dava konusu 06.08.2010 tarih ve 10-53/1057-391 sayılı Rekabet Kurulu kararının davacı şirkete idarî para cezası verilmesine ilişkin kısmının incelenmesine gelince;

Öncelikle davacı şirketin dava konusu işlemin usulüne uygun alınmadığı yönündeki iddialarının incelenmesi gerekmektedir.

Davacının, uyuşmazlık konusuyla ilgili soruşturmada uzman yardımcılarının görevlendirildiği ve bunun usule aykırı olduğu yolundaki iddiası, 4054 sayılı Kanun'un Rekabet Kurumu personelinin statüsünü belirleyen 34. ve 36. maddeleri ile Rekabet Kurumu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin meslek personelinin tanımını yapan 66. maddesi göz önünde bulundurulduğunda, meslek personeli açısından uzman ve uzman yardımcısı ayrımı yapılmadığından; Kurul tarafından 4054 sayılı Kanun'un 40, 41 ve 43. maddelerinde öngörülen sürelerle riayet edilmediği iddiası da, Kanun'un anılan maddelerinde öngörülen sürelerin disiplinler nitelikte olduğu, söz konusu sürelerle uyulmamasının esasa etkili olmayan usul eksiklikleri niteliği taşıdığı, bu eksikliğin dava konusu işlemi kusurlandırmadığı için hukuki dayanaktan yoksun bulunmuştur.

Dava konusu işlemin esasına gelince;

4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde, teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birliklerin teşebbüs birliği olarak tanımlandığı görülmektedir.

Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu hâller, özellikle şunlardır:

a. Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

b. Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2011/2695
Karar No:2015/3585

c. Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d. Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." kuralına yer verilmiştir.

Bu kuralla, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Diğer yandan, Kanun'un "İdarî Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin 3. fıkrasında, Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihaî karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihaî karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verileceği öngörülmüştür.

Dosyanın incelenmesinden; Peugeot Türkiye Bayi Konseyi üyesi olan ve davacı şirketin de aralarında olduğu 56 adet Peugeot yetkili satıcısı ve servisinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla açılan soruşturma sonucunda 08.01.2010 gün ve SR/10-1 sayılı soruşturma raporunun düzenlendiği, genel olarak otomotiv sektöründe 34 adet distribütörün 51 marka ile faaliyette bulunduğu, Peugeot markasının pazar payının % 4,5 oranında olduğu, 2005 yılında Peugeot İstanbul bayileri arasında gerçekleşen bu oluşumun 2006 yılında başka bayilerin de katılımıyla Peugeot Türkiye Bayi Konseyi adı altında birleştiği, Konseyin 2008 yılı Eylül ayına kadar faaliyet gösterdiği, Konseyin amacının bir yandan bayileri aynı çatı altında toplamak, fiyatlar, prim sistemi iskonto oranları, kâr marjı, kampanya gibi konularda tüm bayileri temsilen Peugeot ile görüşmelerde bulunmak, böylece sağlayıcı karşısında daha güçlü olmak, diğer yandan da fiyat birlikteliğine yönelik çalışmalarda

T.C.

DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2011/2695
Karar No:2015/3585

bulunarak bayiler arası rekabeti kısıtlamak ve refah kaybının bayilerde kalmasını sağlamak olduğu, Konseyin özellikle araç satışı bakımından fiyat indirimi gibi konuların belirlenmesi ve satış sonrası hizmetler bakımından işçilik ücretlerinin ve özellikle sigorta şirketlerine karşı yedek parça fiyatlarının ve tedarik koşullarının tespit edilmesi konusunda işlevi olduğunun tespit edildiği, Konsey'in bu yöndeki çalışmalarının gerek perakende satışlarda gerekse filo satışlarında Peugeot'un belirlediği tavsiye fiyatlar üzerinden yapılacak iskintoların belirlenmesine yönelik olduğu, sözü edilen fiyat birlikteliğine uyulmasını sağlamak amacıyla Konsey tarafından bir denetim sisteminin kurulduğu, Peugeot tarafından yaptırılan müşteri memnuniyeti araştırmasına alternatif olması ve müşteri memnuniyetini ölçmek amacının yanında fiyat birlikteliğinin devamını sağlamak adına, anlaşmaya uymayan bayilerin tespit edilmesi için "Method Research Company" unvanlı bir şirket ile anlaşma yapıldığı, bu anlaşma çerçevesinde adı geçen şirketin, "gizli müşteri araştırması" adıyla bir çalışma yürüttüğü, bu çalışmada, müşteri gibi davranan araştırma şirketi çalışanları tarafından bayilerin belirlenen fiyatlardan daha düşük fiyatlar uygulayıp uygulamadıklarının ses kayıtları alınmak suretiyle tespit edildiği, daha sonra ses kayıtlarının ilgili bayiye ve Konsey başkanına iletildiği, başkan ve birkaç üye tarafından kayıtlar dinlenmek suretiyle bir değerlendirme yapıldığı, ihlali gerçekleştiren bayilerin ihlalin nedenlerine ilişkin açıklamalarda bulunduğu, Konsey yapılanmasında fiyat birlikteliğinin devamlılığının sağlanması için ceza mekanizmasına da yer verildiği, bu bağlamda fiyat birlikteliğine aykırı davranan bayiye Konsey tarafından 10.000-TL olarak belirlenen para cezasının uygulandığı, para cezasının hangi tarihten itibaren uygulanacağına Konsey üyeleri arasında tartışıldığı, sonuç olarak 2007 yılının Kasım ayından itibaren uygulanmasına karar verildiği, ayrıca ihlalin tekrarı halinde her bir ihlal için ne kadar ceza uygulanacağına ilişkin olarak da çeşitli yazışmaların yapıldığı, davalı idarece yürütülen soruşturmada Konsey toplantılarında alınan kararların, bayi konseyi toplantı belgelerinin, anlaşmaların, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerden istenen Peugeot marka araçlara ilişkin 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait faturaların ve e-postaların incelendiği, bayiler arasında yapılan yazışmaların büyük çoğunluğunun satış fiyatlarının üzerinde yoğunlaştığı, davacı şirketin de söz konusu ihlale katıldığı gerekçesiyle dava konusu Kurul kararıyla davacı şirket hakkında 2009 mali yılı sonunda oluşan gayri safi gelirlerinin taktiren % 1 (yüzde bir) oranında olmak üzere 156.863,55-TL idari para cezasıyla cezalandırılmasına karar verildiği anlaşılmaktadır.

Dosyada mevcut belge ve bilgilerden, Peugeot Türkiye Bayi Konseyi'nin teşebbüs birliği olduğu anlaşılmalı beraber ihlale konu olan eylem ve uygulamaların teşebbüsler arası anlaşmadan kaynaklandığı, kaldı ki Konseyin kendiliğinden fiyat tespitine yahut fiyat tespitine aykırı davrananlara yaptırım uygulanması noktasında iradesinin oluşmadığı, bayilerin bu konuda çoğunluğunun görüşleriyle kararların alındığı görülmektedir. Ayrıca Konsey toplantılarında alınan kararların, bayi konseyi toplantı belgelerinin, anlaşmaların, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerden soruşturma aşamasında istenen Peugeot marka araçlara ilişkin 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ait faturaların ve e-postaların incelendiği ve bayiler arasında

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No:2011/2695
Karar No:2015/3585

yapılan yazışmaların büyük çoğunluğunun satış fiyatlarının üzerinde yoğunlaştığı dikkate alındığında soruşturma raporunda fiyat birlikteliğine ilişkin bayiilerin iradelerinin ortaya konulduğu görülmektedir.

Bu bağlamda, davacı şirketin Peugeot Türkiye Bayi Konseyi bünyesinde yürütülen çalışmalara katıldığı ve hatta şirket temsilcisinin 2007-2008 yılları için Konseyin yedek bölge sorumlusu olarak belirlendiği, 14.04.2007 ve 29.01.2008 tarihli toplantılara katıldığının tespit edildiği, davacı şirket temsilcisinin 14.04.2007 tarihli toplantıda "*Satış olmadan servis olmaz. Ama 3 aydır servise yöneldim. Kazancın % 75'i servisten geçiyor. Herkesin eli birbirinin cebinde. Durumumuz Osmanlı'nın son dönemi gibi hasta adam. Böyle mücadele edersek içten yıkılırız. Karlılığı arttırmak için her şeye imza atarım. Serviste 100 müşteriden 80'i memnun. Fiyatın belirli bir fiyatta olması müşterinin markaya güvenini sağlıyor.*" ifadelerini kullandığının tespit edildiği, Bayii Konseyi tarafından alınan kararlara uymayanlar hakkında uygulanacak yaptırımların hangi tarihten itibaren uygulanacağına ilişkin yapılan ankete katıldığı ve yaptırımların Kasım ayından itibaren uygulanması gerektiği yönünde görüş bildirdiği, ayrıca davacı şirketin ihlâl niteliğini haiz pek çok e-postanın alıcısı konumunda olmasının ihlali destekler nitelikte olduğu, bu durumda davacının rekabeti kısıtlamaya yönelik bu faaliyetleriyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiği anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davanın **REDDİNE**, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 291,60-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 3.000-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 22.10.2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye	Üye
Zümrüt	E. Yücel	Nizamettin	Dr. Hasan	Fatih Mehmet
ÖDEN	SEYHAN	KALAMAN	GÜL	ALKIŞ

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı	: 28,20.-TL
Karar Harcı	: 38,20.-TL
Y.D. Harcı	: 30,30.-TL
Vekâlet Harcı	: 2,90.-TL
YD İtiraz Harcı	: 50,00.-TL
Posta Gideri	: 142,00.-TL
TOPLAM	: 291,60.-TL

